

KEURMERK VOOR IMPACT NEUTRAAL ONDERNEMEN

[WWW.METTA-STANDAARD.ORG](http://www.METTA-STANDAARD.ORG)

Metta is een keurmerk waarmee bedrijven kunnen aantonen dat hun kernactiviteiten, producten of diensten netto geen nadelige effecten hebben op de leefomgeving en natuur: de kwaliteit van lucht, water en bodem, het landschap en de daarin levende planten en dieren.

De Metta Standaard¹ en het proces dat leidt tot vaststelling van impact-neutraliteit maken het bedrijven en organisaties mogelijk om op verantwoorde wijze hun invloed op de leefomgeving te kwantificeren en te compenseren teneinde impact-neutraal te worden. Als een bedrijf 100% impact neutraal is geweest gedurende een bepaalde periode wordt daarvoor een Metta vignet afgegeven. Daarbij is het streven zoveel mogelijk negatieve impacts van de bedrijfsvoering binnen het bedrijf te reduceren en te mitigeren. Overgebleven, Onvermijdelijke, Ongewenste Impacts (3OIs) worden vervolgens gecompenseerd door lokaal dan wel regionaal projecten of initiatieven te starten of te ondersteunen die het milieu, landschap en/of de leefomgeving herstellen of verbeteren.

De Metta Index is een score die aangeeft hoeveel impact een organisatie of bedrijf heeft op de leefomgeving: kwaliteit van lucht, water en bodem, het landschap en de daarin levende planten en dieren, gedurende een bepaald jaar.

Het Metta Concept

Verantwoord ondernemen is een belangrijke trend die breed omarmd wordt door het bedrijfsleven, de overheid, en een groeiend aandeel van de consumenten in Nederland. Maar ongeacht hoe verantwoord ondernemen gebeurt, er blijven altijd milieueffecten bestaan: er blijft een resterende milieuoetafdruk bestaan. De Metta Standaard maakt het mogelijk die resterende milieuoetafdruk te kwantificeren en kwalificeren, en biedt de kans om zo dicht mogelijk bij huis - **think global, act local!** - de Overgebleven, Onvermijdelijke, Ongewenste Impacts (3OIs) te compenseren door projecten en initiatieven te initiëren of te

¹ De Stichting Metta Standaard & Index ziet toe op de onafhankelijkheid en kwaliteit van het Metta keurmerk. Metta is een initiatief van Eveline Trines van Scope14+ en wordt doorontwikkeld met Steven de Bie van Conservation Consultancy. Tezamen vertegenwoordigen zij meer dan 50 jaar ervaring op het gebied van duurzaamheid en verantwoord beheer van natuurlijke hulpbronnen over de hele wereld. Eveline Trines is gespecialiseerd in bosbouw, klimaat en certificering en Steven de Bie (bioloog, voorheen senior milieud adviseur bij Shell International, en bijzonder hoogleraar van de WUR) ontwikkelde o.a. in opdracht van de Nederlandse Taskforce Biodiversiteit en Natuurlijke Hulpbronnen het "No Net Loss" concept. Zij worden bijgestaan door een kundig stichtingsbestuur.

ondersteunen die een positieve impact veroorzaken van vergelijkbaar (of bij voorkeur groter) formaat en karakter. Op die manier draagt het keurmerk bij aan het verder verduurzamen van bedrijven, en impact-neutraal ondernemen, maar ook aan het creëren van een betere leefomgeving, natuurherstel, en het vermaatschappelijken van natuurwaarden.

Metta maakt het mogelijk voor bedrijven om aan de buitenwereld te laten zien dat hun kernactiviteiten producten of diensten gedurende een vastgestelde periode in het verleden netto geen nadelige effecten hebben op de leefomgeving; kwaliteit van lucht, water en bodem, het landschap en de daarin levende planten en dieren. Daarbij worden de volgende drukfactoren meegenomen:²

1. Gebruik van grondstoffen, water en energie;
2. Gebruik van ruimte; kwantitatief (oppervlakte) en kwalitatief (landschap), gebouwen, maar ook landgebruik voor het verbouwen van grondstoffen;
3. Broeikasgassen en overige emissies naar de lucht;
4. Afval: vloeibaar en vast; en,
5. Verstoring door licht, geluid, en andere bronnen.

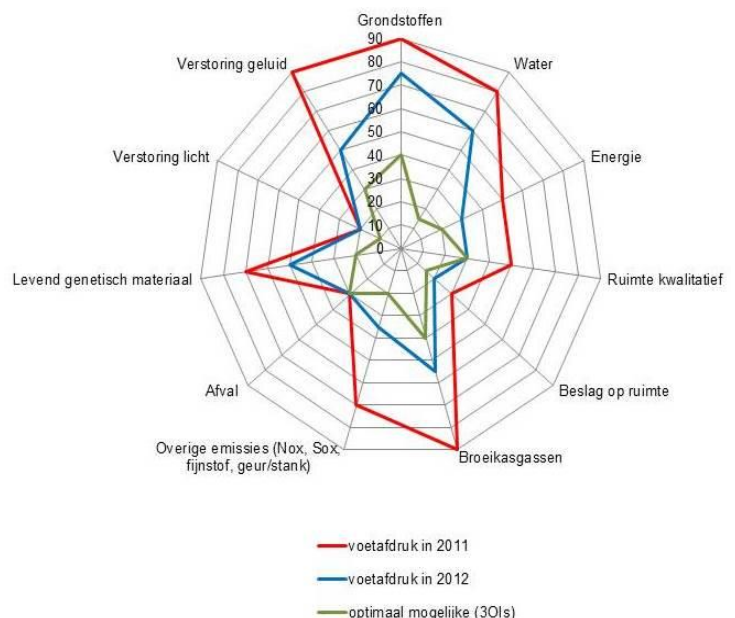
Om te voorkomen dat bedrijven het vignet als een soort aflat gebruiken (“green washing”) is het basis principe: eerst binnen de eigen bedrijfsvoering zoveel mogelijk voorkomen, reduceren, mitigeren en compenseren, en pas daarna de 3OIs extern compenseren. Dit wordt tijdens het onafhankelijke certificeringsproces samen met het bedrijf bekeken, en dat kan in sommige gevallen zelfs een efficiëntieslag of een bezuiniging opleveren. Alleen de 3OIs die daarna nog resteren worden “buiten de poort” gecompenseerd.

Metta stap voor stap

De benadering achter het impact-neutraal ondernemen wordt gereflecteerd door figuren A en B hieronder.

Figuur A

Figuur A geeft de verschillende drukfactoren aan en hoe een bedrijf scoort. Het rode figuur met de grootste oppervlakte is de score van het bedrijf in bijv. 2011; de blauwe is de score over 2012. De impacts die gekwantificeerd zijn³ worden vervolgens zoveel mogelijk binnen het bedrijf zelf voorkomen, gereduceerd, en gemitigeerd; de oppervlakte bijv. tussen de blauwe en groene lijn. Dat resulteert in een overgebleven score zoals aangegeven door de groene figuur met de kleinste oppervlakte. Dat zijn de 3OIs die extern nog gecompenseerd moeten worden.

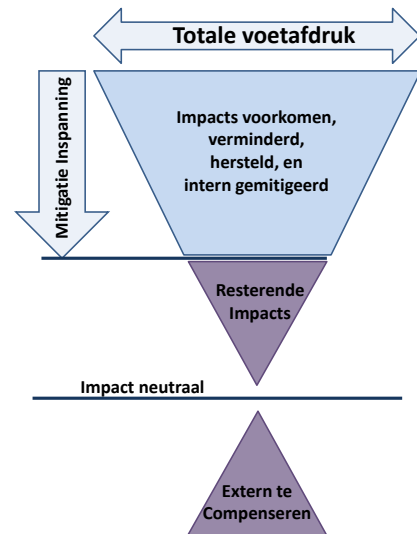
² Metta houdt rekening met alle activiteiten die een bedrijf al onderneemt om effecten te compenseren; bv het gebruik van groene stroom of warmtekoude opslag.

³ Gekwantificeerd: absoluut en op basis van Kritieke Prestatie Indicatoren (KPIs).

Figuur B

In Figuur B geeft de bovenste – uit 2 delen bestaande – driehoek de totale voetafdruk van een bedrijf of installatie aan. De voetafdruk wordt allereerst door het bedrijf zelf zoveel mogelijk gereduceerd (het bovenste deel van de bovenste driehoek), waarna alleen de 3OIs overblijven (het onderste deel van de bovenste driehoek). De oppervlakte van de onderste driehoek – onder de lijn van impact neutraliteit – moet *tenminste* even groot zijn als de oppervlakte van het onderste deel van de bovenste driehoek.

Het doel van Metta certificering is om op het snijpunt van de bovenste en onderste driehoek te belanden: daar wordt impact-neutraliteit bereikt. Niet overbodig om te benadrukken dat het van te voren bepalen van de systeemgrenzen hierbij van cruciaal belang is: wat wordt wel en niet meegenomen in de beoordeling.

De 3 certificeringsniveaus van Metta

De 3OIs van een bedrijf die gedurende een bepaalde periode in het verleden (bijv. in 2012) nog bestonden, worden per locatie of installatie geïdentificeerd. Daar worden door externe experts en in samenwerking met het bedrijf, *like for like* opties bij gezocht; activiteiten die een positief effect op het milieu, het landschap of de leefomgeving hebben van vergelijkbaar karakter en grootte, die als compensatie kunnen dienen voor de 3OIs. Vervolgens worden er geschikte projecten/organisaties gezocht om de compensatie te realiseren, en worden de kosten van het realiseren bepaald. Als alles rond is, ontvangt het bedrijf een Metta vignet, in dit voorbeeld voor 2012. Het daarop volgende jaar kan het bedrijf zelf besluiten of het weer voor certificering wil gaan.

Bedrijven kunnen echter meerdere vestigingen hebben en/of zich verantwoordelijk voelen voor toeleverende bedrijven, bijvoorbeeld voor hun productieprocessen of de grondstoffentoevoer. Daarom zijn er drie certificeringsniveaus: **Metta**, **Metta Goud**, en **Metta Platinum**:

1. Het **Metta** vignet geldt voor een specifieke locatie of installatie van een bedrijf;
2. **Metta Goud** wordt toegekend als het hele bedrijf (de groep) impact neutraal is;
3. **Metta Platinum** is van toepassing als ook de toeleverende bedrijven (de keten) zijn meegenomen in de beoordeling.

Zo ontstaat een drietrapsraket die bedrijven ook in de mogelijkheid stelt gefaseerd en volledig voor de keten impact-neutraal te worden. Exacte systeemgrenzen van de verschillende niveaus worden voor elk bedrijf gespecificeerd tijdens het certificeringsproces.

In gevallen dat bedrijven vestigingen of toeleveranciers in het buitenland willen meenemen in de beoordeling, mogen er in de betreffende landen geen juridische geschillen of rechtszaken lopen tegen het bedrijf of de toeleveranciers met betrekking tot: kinderarbeid, slavernij, discriminatie en gelijke behandeling, vrijheid van geloof en seksuele geaardheid, behandeling en arbeidsomstandigheden van werknemers, het recht voor werknemers zichzelf te organiseren, en rechtvaardige beloning en werktijden volgens lokale wetgeving.

Het Metta traject kent 6 stappen:

1. **Aanvraag** Metta quick scan en **advies**
2. **Audit**: impact analyse en vaststellen compensatiebehoefte
3. **Validatie** van het auditrapport: peer review
4. Opdracht tot **Compensatie**
5. **Registratie** bedrijf als 'impact-neutraal' over de beoordeelde periode
6. **Monitoring** van en **rapportage** over de compensatie

Grenzen aan wat kan

Sommige locaties (bijv. climax vegetaties of soorten die lang nodig hebben om zich te vestigen) zijn zo bijzonder dat de aantasting ervan niet gecompenseerd kan worden. Als de 3OIs zo zwaar zijn, en op basis van gefundeerd advies door experts vastgesteld is dat compensatie niet mogelijk is, kan er geen Metta-vignet toegekend worden.

Tevens zijn er aspecten die alleen kwalitatief beoordeeld kunnen worden. Bijvoorbeeld; is een moderne windmolen nu mooi of niet? En zijn 10 moderne windmolens bij elkaar mooi, of dan juist weer niet? Zijn ze op een rijtje in de polder mooier dan in een park op zee?

Dit betekent dat er voor het vinden van compensatie opties ook een bepaalde mate van “best professional judgment” vereist is. Alleen door breed te consulteren en volledige transparantie te bieden, kan consensus bereikt worden – of op zijn minst uitleg gegeven worden – over acceptabele compensatie. Dit wordt bereikt door een periode van publieke consultatie en inspraak voor ieder advies.

De Metta Index & Innovatie

Metta is het eerste geïntegreerde keurmerk voor impact neutraal ondernemen. Wel bestaan er initiatieven voor onderdelen van het terrein dat Metta afdekt; bijv. de MVO prestatieladder of klimaat/CO₂-neutraal ondernemen. Met de Metta standaard willen we zo veel mogelijk een **betrokkenheid creëren tussen de deelnemende bedrijven, het personeel en hun klanten, de compensatieactiviteiten, de omgeving, lokale bestuurders (provincies en gemeenten), en natuurbeschermingsorganisaties.**

Verder willen we met Metta terug naar de basis: **een helder keurmerk tegen acceptabele kosten dat door de gebruikers en markt gedragen wordt.** De certificering is niet het doel, maar het middel. Bureaucratie en administratieve kosten worden zoveel mogelijk beperkt. De **robuustheid** van het Metta vignet wordt mede gegarandeerd door een hoge mate van transparantie: audit- en monitoringrapporten worden openbaar gemaakt, en er kan door alle geïnteresseerden op gereageerd worden gedurende een bepaalde periode.

Ook willen we voorkomen dat er ten onrechte claims worden ontleend aan het keurmerk. Dus **het Metta vignet dekt een periode in het verleden (“ex-post”)**; bijvoorbeeld het afgelopen jaar. Het Metta vignet reflecteert hoe een bedrijf heeft gescoord gedurende een bepaalde periode in het verleden. Alle bedrijven die beoordeeld zijn, ongeacht ze wel of niet impact-neutraal zijn, kunnen vrijwillig worden opgenomen in de **Metta Index: een ranglijst van bedrijven waarin aangegeven staat hoe groot hun impact is op de leefomgeving:** kwaliteit van lucht, water en bodem, het landschap en de daarin levende planten en dieren. Op die manier kan de prestatie van bedrijven gevolgd worden en kunnen ze onderling vergeleken worden.

Voor meer informatie:

Eveline Trines
Oprichter en eigenaar Scope14+, en
bedenker van de Metta Standaard
en Index
GSM: 06-12 47 47 41
Eveline.Trines@Metta-Standaard.org

Steven de Bie
Conservation Consultancy, Partner in de Gemeent
Coöperatie, en Buitengewoon Hoogleraar WUR Duurzaam
gebruik van Biodiversiteit
GSM: 06-46 71 81 59
Steven.deBie@Metta-Standaard.org